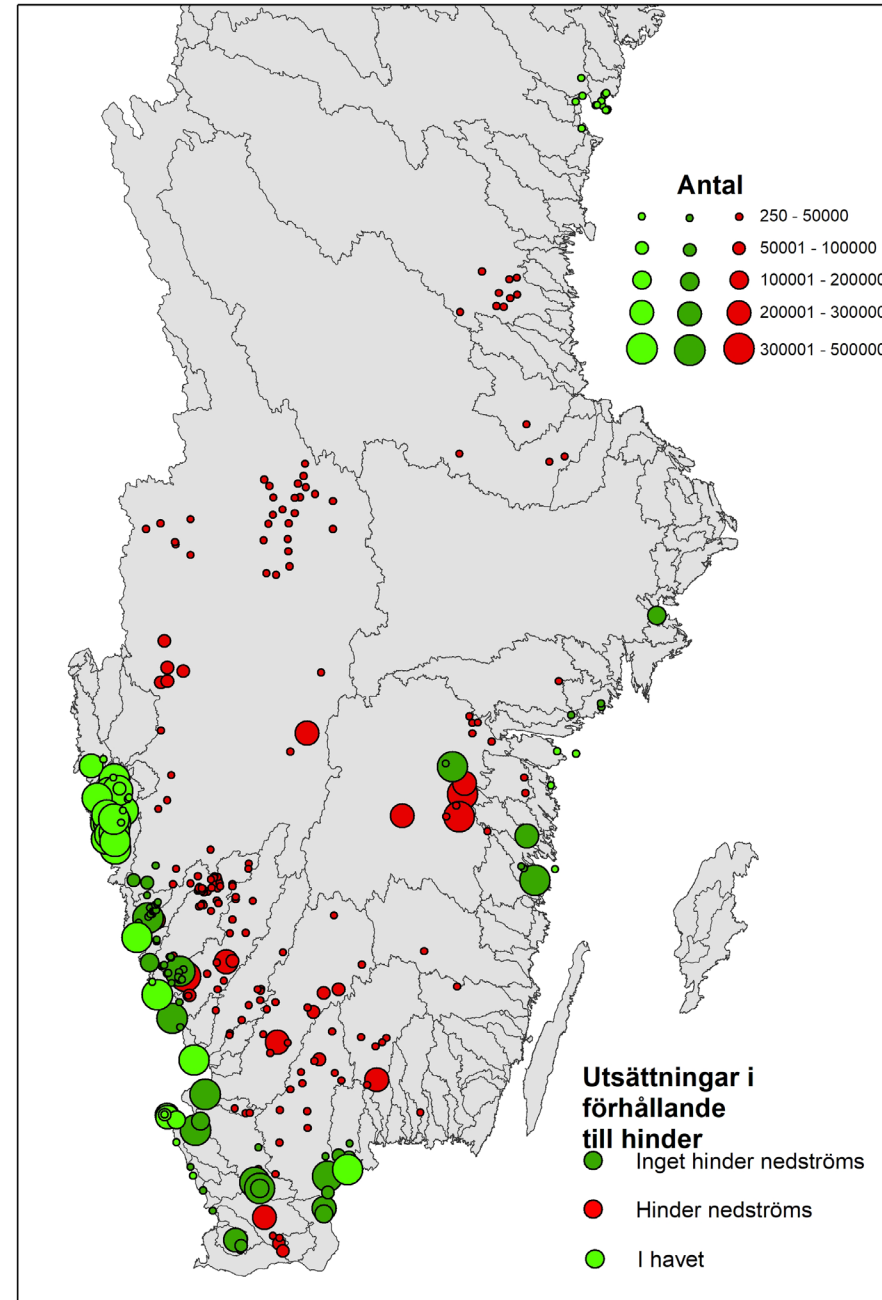
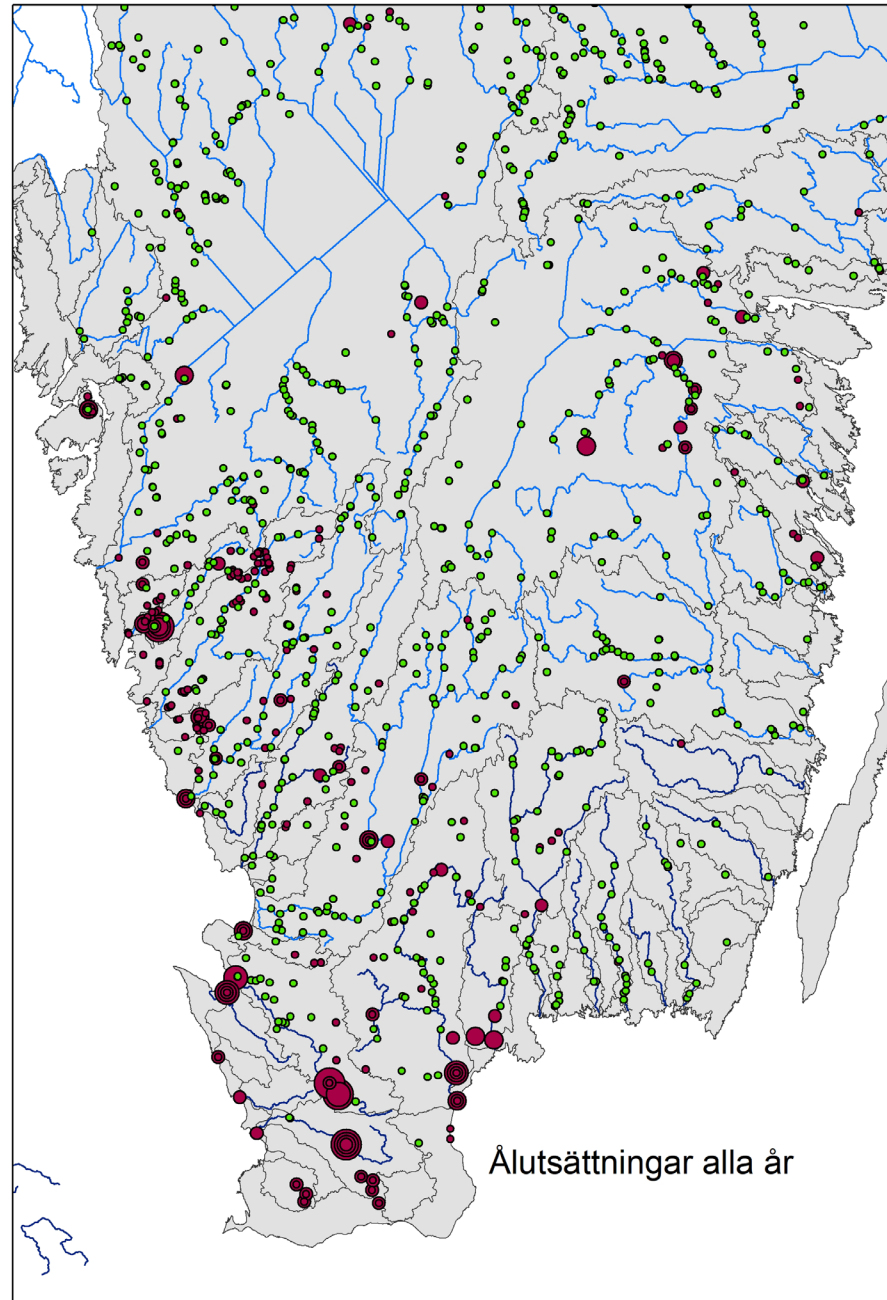
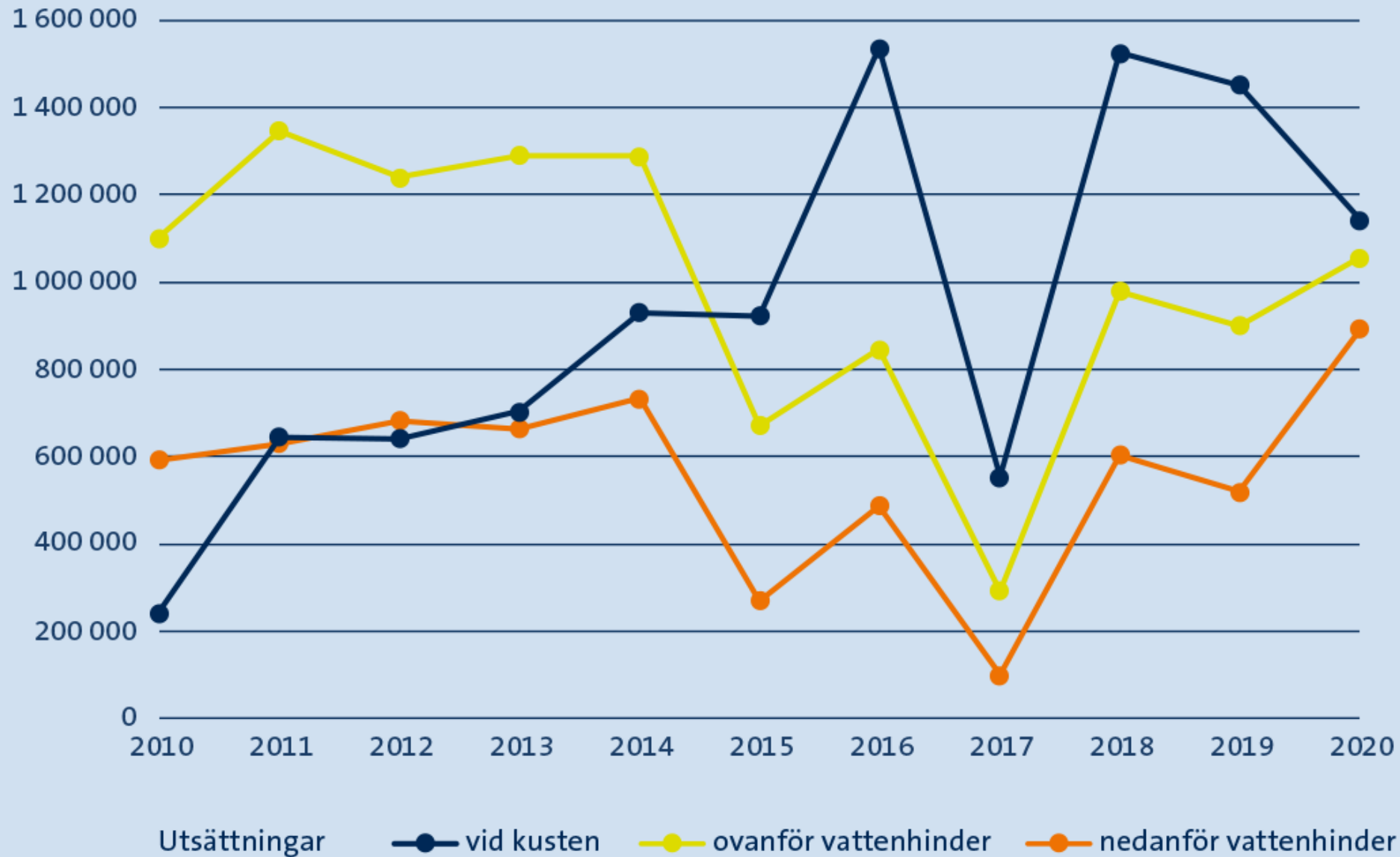
A close-up photograph of a frog's mouth, showing the tongue and the roof of the mouth. The lips are a vibrant blue color, and the roof of the mouth has several small, bright orange spots. The frog's skin is dark and textured. The text "Ålutsättningar – flera perspektiv" is overlaid in white on the lower part of the image.

Ålutsättningar – flera perspektiv

Svenska ålutsättningar 2010–2020

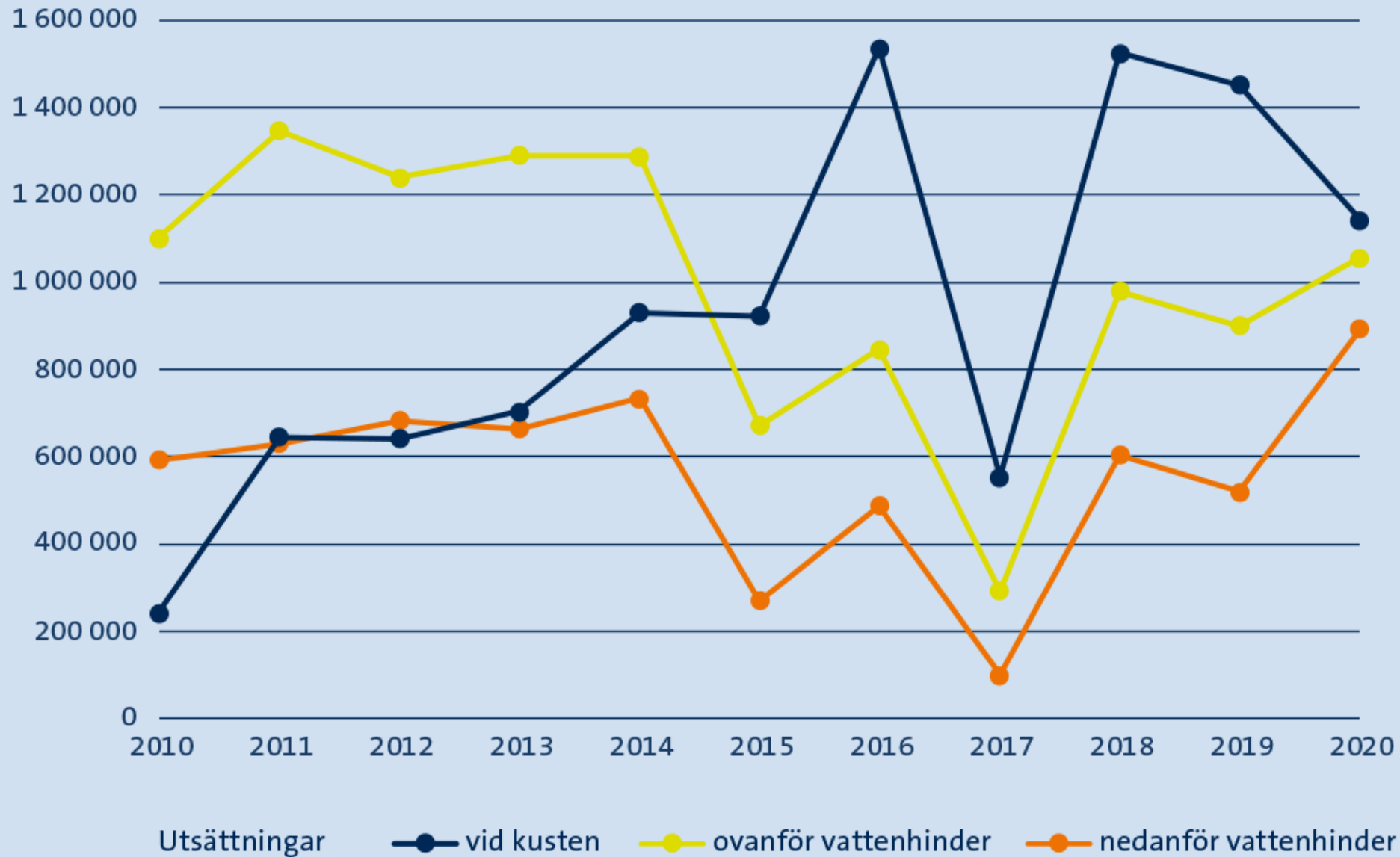

Statligt finansierade ålutsättningar:

2010:	1 546 000 (1 348 000)
2011:	1 820 000 (1 708 000)
2012:	1 788 000 (1 668 500)
2013:	1 791 500 (1 793 000)
2014:	2 160 000 (2 150 000)
2015:	965 000 (753 500)
2016:	2 061 400 (2 001 908)
2017:	0 (0)
2018:	2 232 000 (1 965 000)
2019:	1 908 000 (2 201 000)
2020:	1 850 500 (2 489 000)

Källor: HaV, SLU Aqua, SMHI:s dammregister och webbplatsen www.vattenkraft.info (vattenkraftverk och andra kraftrelaterade hinder). Saknar uppgifter om enskilda kraftverks verksamhet, storlek, eventuella ålledare eller alternativa ålvandringsvägar.

Svenska ålutsättningar 2010–2020

Ålutsättningar av
FiV/HaV:

2010:	1 546 000
2011:	1 820 000
2012:	1 788 000
2013:	1 791 500
2014:	2 160 000
2015:	965 000
2016:	2 061 400
2017:	0
2018:	2 232 000
2019:	1 908 000
2020:	1 850 500

40% - kusten
60% - inlandsvatten

Ca 39% - ovanför
vattenhinder

Källor: HaV, SLU Aqua, SMHI:s dammregister och webbplatsen www.vattenkraft.info (vattenkraftverk och andra kraftrelaterade hinder). Saknar uppgifter om enskilda kraftverks verksamhet, storlek, eventuella ålledare eller alternativa ålvandringsvägar.

Utsättning av ål: en åtgärd utan vetenskapligt stöd

Så gott som all ål som dödas i vattenkraften är utsatt ål

4. Ål som sätts ut i vattendrag som mynnar ut på ostkusten har svårt att hitta ut ur Östersjön.

3. Utsättning: I snitt 2,5 miljoner ålyngel per år sattes ut i svenska vatten 2010–2020. Ca 40 % av utsättningarna gjordes ovanför vattenkraft och dammar.

Blankål

5. Ålfiske bedrivs både i inlandsvatten och på lekvandrande blankål som är på väg ut ur Östersjön.

† 4 600 ton
(ca 5 miljoner vuxna ålar) producerades till livsmedel i europeiska ålodlingar under 2020

† 195 ton
(2020)

2. Transport till bland annat Sverige för utsättningar och ålodling.

Sverige och andra länder importerar ålyngel för utsättning, trots att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndet. Många utsättningar görs ovanför vattenkraftverk och andra vandringshinder där ålarna har mycket små chanser att bidra till lekvandringen. ICES rekommenderar "noll fångst i alla livsmiljöer" inklusive glasålsfiske för utsättning och odling. Ändå bedrivs det fortfarande ett omfattande fiske på ål under nästan hela dess livscykel.

50 ton motsvarande ca 120 miljoner glasålar (2020)

Glasål

1. Glasålsfiske i flodmynningar i framför allt Biscayabukten.

Utsättning av ål: en åtgärd utan vetenskapligt stöd

Så gott som all ål som dödas i vattenkraften är utsatt ål

3. Utsättning: I snitt 2,5 miljoner ålyngel per år sattes ut i svenska vatten 2010–2020. Ca 40 % av utsättningarna gjordes ovanför vattenkraft och dammar.

† 4 600 ton
(ca 5 miljoner vuxna ålar) producerades till livsmedel i europeiska ålodlingar under 2020

2. Transport till bland annat Sverige för utsättningar och ålodling.

50 ton motsvarande ca 120 miljoner glasålar (2020)

Glasål

1. Glasålsfiske i flodmynningar i framför allt Biscayabukten.

4. Ål som sätts ut i vattendrag som mynnar ut på ostkusten har svårt att hitta ut ur Östersjön.

Blankål

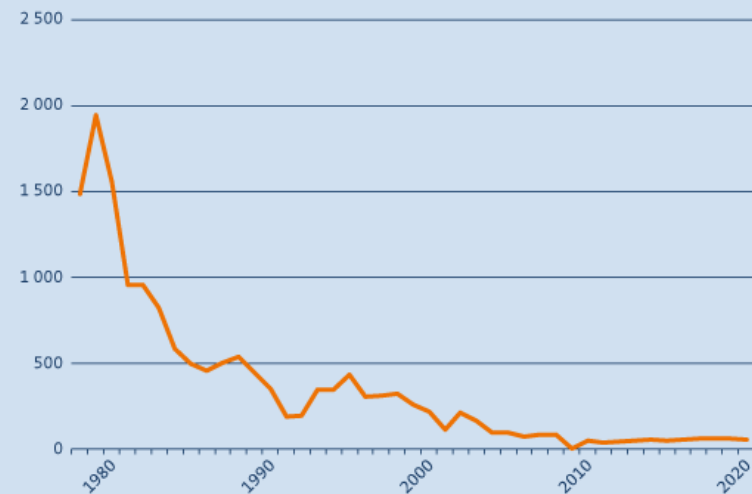

† 195 ton (2020)

5. Ålfiske bedrivs både i inlandsvatten och på lekvandrande blankål som är på väg ut ur Östersjön.

Sverige och andra länder importerar ålyngel för utsättning, trots att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndet. Många utsättningar görs ovanför vattenkraftverk och andra vandringshinder där ålarna har mycket små chanser att bidra till lekvandringen. ICES rekommenderar "noll fångst i alla livsmiljöer" inklusive glasålsfiske för utsättning och odling. Ändå bedrivs det fortfarande ett omfattande fiske på ål under nästan hela dess livscykel.

Glasålsfångster Europa 1978–2020 (ton)

Utsättning av ål: en åtgärd utan vetenskapligt stöd

Så gott som all ål som dödas i vattenkraften är utsatt ål

3. Utsättning: I snitt 2,5 miljoner ålyngel per år sattes ut i svenska vatten 2010–2020. Ca 40 % av utsättningarna gjordes ovanför vattenkraft och dammar.

† 4 600 ton
(ca 5 miljoner vuxna ålar) producerades till livsmedel i europeiska ålodlingar under 2020

50 ton motsvarande ca 120 miljoner glasålar (2020)

Glasål

1. Glasålsfiske i flodmynningar i framför allt Biscayabukten.

2. Transport till bland annat Sverige för utsättningar och ålodling.

4. Ål som sätts ut i vattendrag som mynnar ut på ostkusten har svårt att hitta ut ur Östersjön.

Blankål

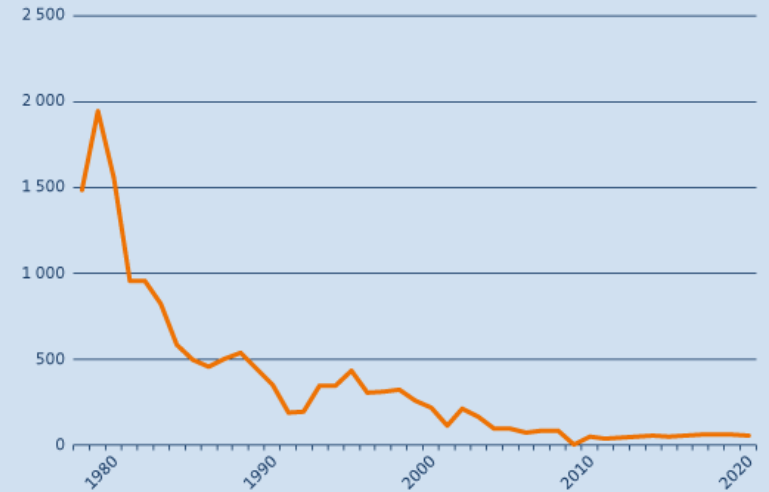

† 195 ton (2020)

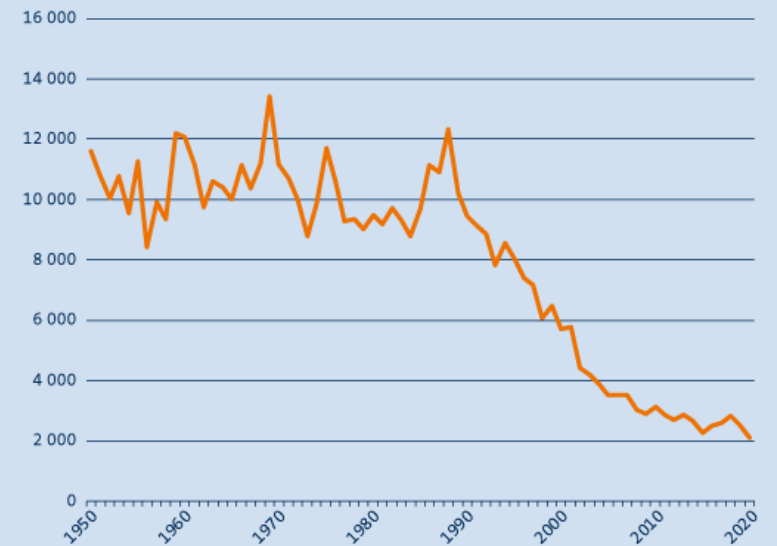
5. Ålfiske bedrivs både i inlandsvatten och på lekvandrande blankål som är på väg ut ur Östersjön.

Sverige och andra länder importerar ålyngel för utsättning, trots att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndet. Många utsättningar görs ovanför vattenkraftverk och andra vandringshinder där ålarna har mycket små chanser att bidra till lekvandringen. ICES rekommenderar "noll fångst i alla livsmiljöer" inklusive glasålsfiske för utsättning och odling. Ändå bedrivs det fortfarande ett omfattande fiske på ål under nästan hela dess livscykel.

Glasålsfångster Europa 1978–2020 (ton)

Fångst gul- och blankål i Europa 1950–2020 (ton)

Utsättning av ål: en åtgärd utan vetenskapligt stöd

Så gott som all ål som dödas i vattenkraften är utsatt ål

3. Utsättning: I snitt 2,5 miljoner ålyngel per år sattes ut i svenska vatten 2010–2020. Ca 40 % av utsättningarna gjordes ovanför vattenkraft och dammar.

† 4 600 ton
(ca 5 miljoner vuxna ålar) producerades till livsmedel i europeiska ålodlingar under 2020

50 ton motsvarande ca 120 miljoner glasålar (2020)

Glasål

1. Glasålsfiske i flodmynningar i framför allt Biscayabukten.

2. Transport till bland annat Sverige för utsättningar och ålodling.

4. Ål som sätts ut i vattendrag som mynnar ut på ostkusten har svårt att hitta ut ur Östersjön.

Blankål

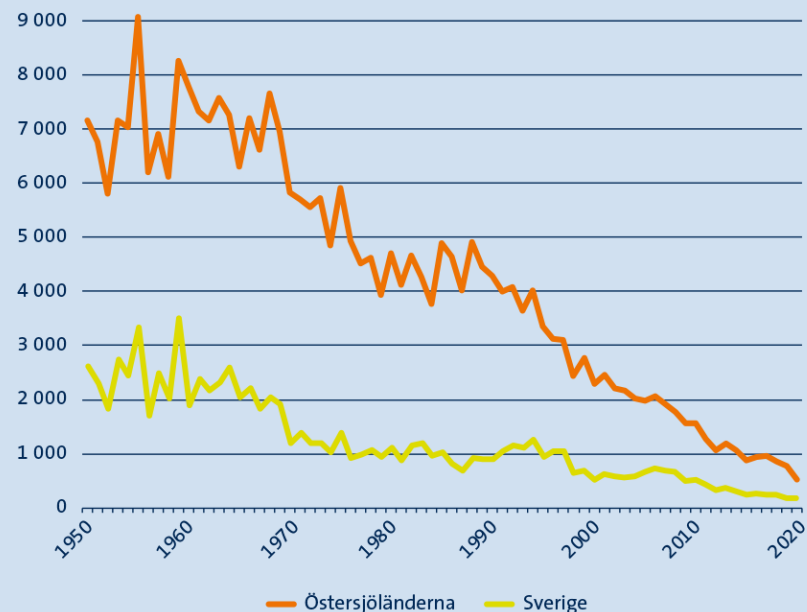

† 195 ton (2020)

5. Ålfiske bedrivs både i inlandsvatten och på lekvandrande blankål som är på väg ut ur Östersjön.

Sverige och andra länder importerar ålyngel för utsättning, trots att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndet. Många utsättningar görs ovanför vattenkraftverk och andra vandringshinder där ålarna har mycket små chanser att bidra till lekvandringen. ICES rekommenderar "noll fångst i alla livsmiljöer" inklusive glasålsfiske för utsättning och odling. Ändå bedrivs det fortfarande ett omfattande fiske på ål under nästan hela dess livscykel.

Fångster av gul- och blankål i Östersjöregionen 1950–2020 (ton)

Utsättning av ål: en åtgärd utan vetenskapligt stöd

Så gott som all ål som dödas i vattenkraften är utsatt ål

4. Ål som sätts ut i vattendrag som mynnar ut på ostkusten har svårt att hitta ut ur Östersjön.

3. Utsättning: I snitt 2,5 miljoner ålyngel per år sattes ut i svenska vatten 2010–2020. Ca 40 % av utsättningarna gjordes ovanför vattenkraft och dammar.

Blankål

† 195 ton (2020)

5. Ålfiske bedrivs både i inlandsvatten och på lekvandrande blankål som är på väg ut ur Östersjön.

† 4 600 ton (ca 5 miljoner vuxna ålar) producerades till livsmedel i europeiska ålodlingar under 2020

2. Transport till bland annat Sverige för utsättningar och ålodling.

Sverige och andra länder importerar ålyngel för utsättning, trots att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndet. Många utsättningar görs ovanför vattenkraftverk och andra vandringshinder där ålarna har mycket små chanser att bidra till lekvandringen. ICES rekommenderar "noll fångst i alla livsmiljöer" inklusive glasålsfiske för utsättning och odling. Ändå bedrivs det fortfarande ett omfattande fiske på ål under nästan hela dess livscykel.

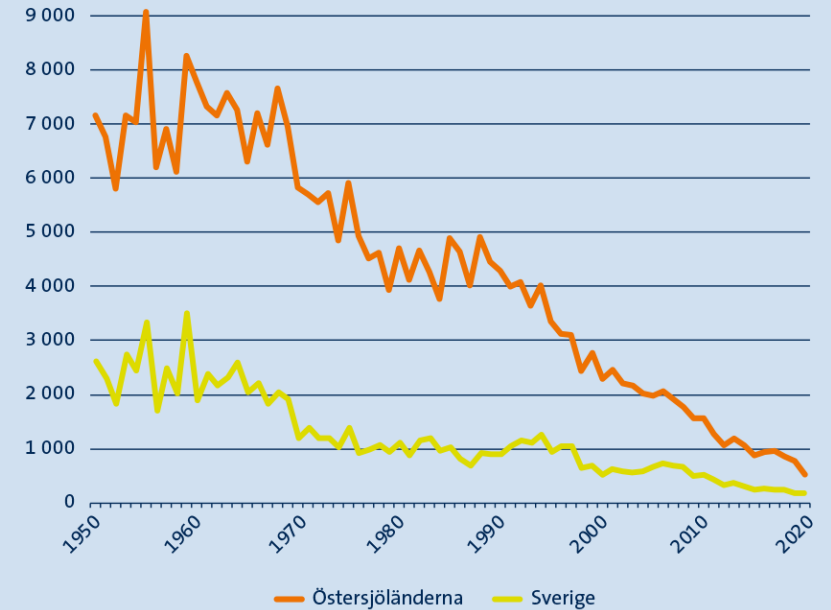
50 ton motsvarande ca 120 miljoner glasålar (2020)

Glasål

1. Glasålsfiske i flodmynningar i framför allt Biscayabukten.

Fångster av gul- och blankål i Östersjöregionen 1950–2020 (ton)

Europa 2020:

Ca 2 000 ton gul- och blankål dödade av fiske = ca 2 miljoner ålar

Ca 4 600 ton gul- och blankål dödade i odlingar = ca 5 miljoner ålar

Ca 50 ton ålyngel (ca 100 miljoner yngel) till utsättningar

- Myten om den katadroma ålen
- Sämre kondition, svårare att navigera rätt?
- Finns det ett överskott av glasål att “rädda”?
- Två tankar samtidigt – åtgärda vattenkraften OCH fisket

Tack!

henrik.hamren@su.se
henrik.hamren@gmail.com

April 2022

Policy Brief

Östersjöcentrum

Stoppa ålfisket och ålutsättningarna

Den europeiska ålen är akut hotad och många av de åtgärder som skulle kunna hjälpa den antingen saknas eller görs för långsamt. De viktigaste åtgärderna för att gynna ålbeståndet är att omgående stoppa allt fiske och upphöra med ålutsättningar, samt att intensifiera arbetet med att ta bort vandringshinder och öppna upp vandringsvägar i inlandsvattnen.

Alla tillgängliga data om den europeiska ålen (*Anguilla anguilla*) visar entydigt att beståndet är i mycket dåligt skick. Arten är rödlistad som akut hotad av Internationella naturvårdsunionen (IUCN) och Internationella havsforskningsrådet (ICES) bedömer att ålbeståndet i dag är så decimerat att allt fiske, inklusive glasålfiske, bör upphöra. ICES konstaterar också att det saknas vetenskapligt stöd för att utsättningar gynnar beståndets förmåga att reproducera sig.

Samtidigt dödas årligen 6 000-7 000 ton vuxen ål (2020) i Europas kommersiella ålfiske (inklusive ålodlingar). Det motsvarar sex-sju miljoner ålar som annars hade haft en chans att reproducera sig. Därutöver fångas årligen över 100 miljoner ålyngel, som främst går till utsättningar i kust- och inlandsvattnen. Sedan 2010 har en relativt stor andel av Sveriges ålutsättningar gjorts ovanför vattenkraft och dammar, där ålarna har små chanser att bidra till lekvandringen.

REKOMMENDATIONER

- Stoppa omgående allt svenskt ålfiske i enlighet med vetenskapliga rekommendationer.
- Verka för att alla ålfiskande EU-länder snarast upphör med allt ålfiske.
- Upphör med import av glasål samt ålutsättningar i svenska vatten, så länge det saknas vetenskapliga belegg för att glasålfisket och utsättningarna inte skadar lekvandringen och ålbeståndet som helhet.
- Exkludera ålutsättningar från listan över prioriterade åtgärder i Sveriges nationella ålförvaltningsplan och se över gamla vattendomar som kräver ålutsättningar.
- Implementera skyndsamt den nationella planen för moderna miljövillkor för de vattenkraftverk som berörs av den.
- Intensifiera det regionala och lokala arbetet med att ta bort vandringshinder och öppna upp vandringsvägar för naturligt invandrad ål.

Foto: Tobias Dahlin/azofteibrary.com

Juli 2020

Policy Brief

Östersjöcentrum

Stoppat fiske och mer kunskap krävs för att rädda den europeiska ålen

Om det hotade europeiska ålbeståndet ska kunna återhämta sig krävs omedelbart fiskestopp, ökad miljöövervakning och färre vandringshinder. Dessutom bör de uppskattningar av lekbiomassa och kustfiskets påverkan som används inom dagens ålförvaltning genomgå en oberoende granskning och revidering.

Mängden ålyngel (glasål) som når Europa har minskat med drygt 90 procent sedan 1970-talet. I Nordsjöområdet är minskningen omkring 98 procent. Den europeiska ålen är därför rödlistad som akut hotad av Internationella naturvårdsunionen IUCN. Enligt Internationella havsforskningsrådet (ICES) bör all mänsklig påverkan på den europeiska ålen "minskas till, eller hållas så nära noll som möjligt".

Trots det beskrivs ett omfattande kommersiellt ålfiske under ålens hela livscykel. I Sverige dödas fisket hundratala ton ål varje år. Förvaltningen anser att det svenska fisket på utvandrande blankål har en försämrad påverkan på beståndet. Detta antagande bygger dock på osäkra beräkningar.

Att införa ett förbud mot allt riktat ålfiske i Östersjön och i andra europeiska vatten är den enklaste, snabbaste, billigaste och mest genomförbara åtgärden för att öka beståndets chanser till återhämtning. Det är också helt i linje med EU:s gemensamma fiskepolitik, försiktighetsprincipen och vetenskapens rekommendationer.

Fiskets fångster

Fångsterna av europeisk ål har minskat stadigt under de senaste 60 åren. År 2017 landade fisket inom EU (inklusive Norge, Turkiet och Tunisien) totalt 2 224 ton gul- och blankål. På 1950-talet var den totala fångsten av gul- och blankål 18 000-20 000 ton. Samma negativa trend syns i Östersjön.

År 2007 förbjöds ålfiske i Sverige, med undantag för yrkesfiskare med tillstånd. På västkusten har ålfisket varit helt stängt sedan 2012. I dag finns 189 svenska yrkesfiskare med tillstånd att fiska ål. Av dessa fiskar 132 i havet och resten (57) i inlandsvattnen. Varje fisketillstånd tillåter en maxfångst på åtta ton per år. Under 2018 rapporterade det svenska ålfiske landningar på totalt 244 ton ål. Av dessa togs 142 ton av kustfisket och resten av inlandsfisket (102 ton). I Östersjön pågår också ett omfattande illegalt ålfiske. Under 2017 beslagtogs över 360 illegala ålfiskeredskap i svenska vatten.

Blankålfiske gör störst skada

Merparten av det svenska ålfisket riktas mot lekvandrande blankål – vilket är det fiske som påverkar beståndet mest. Enligt ICES är minskat blankålfiske sannolikt den åtgärd som skulle ge snabbast positiv effekt på lekbiomassan.

Ju äldre ålen blir desto högre blir dess reproduktiva värde, det

Foto: Gunnar Anzer/Anzer